

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL II.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusa în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 106.

Brașov, Vineri, 13 (25) Maiu

1888.

Brașov, 12 Maiu st. v. 1888.

Trăim în epoca lui Rosenber-
ger, Goldberger, Schossberger.

Are dreptate „Pesti Naplo”,
când ține, că banul este idolul
guvernanților unguri de azi.

Foia oficială din Peșta a pu-
blicat și dădele aceste înaintea la
rangul de nemeș unguresc cu
predicatul „de Gilău”, a lui Ber-
nard Rosenberger, proprietar în
Gilău, drept „recunoșcere a me-
ritelor sale pe teremul public.”

Cu justă mirare întrebă foile
oposiționale unguresci, cari sunt
aceste „merite” căci nimeni nu le
cunoșce.

„Dacă are vr'un merit se-
cret”, scrie „Ellenzék”, „atunci
de ce nu i s'a dat răsplată totu
în secret? Căci ori are sens și
preț titlul de nobil maghiar,
ori nu, și dacă are, atunci abu-
seză ministrul, când recomandă
pentru acesta distincțiune indivi-
duală în adevăr n'au nici un
merit.”

Se vorbește că acest Rosen-
berger a dăruit patru mii de flo-
rină Crucii roșii.

„Crucea roșii” însă, — aduce
foia opozițională, — nu e o insti-
tuțiune patriotică, ci numai o gre-
utate pe capul societății maghiare.
Dăr chiar se fiă, de când patru
mii de florini au ajuns a avea
acelaș preț cel au faptele băr-
baților cari s'au distins în bă-
tăia sau au sacrificat o viață în-
trăgă spre a înainta cauza națiunii
în știință, în artă, în industrie
ori în politică?

Tote ca toate, însă ca se măr-
gă guvernul unguresc așa de
departe și se plămăiește nemeși
noi, fără a le pretindemăcaru a-și
schimba numele pe unguri —
acesta totuși a trebuit să vatăme
adencu pe șovinisti.

Unul din organele lor de
frunte „Budapesti Hirlap” se și
tânguesce amar din cauza acesta:

„Deși nu cunoșcem meritele
câștigate pe teremul afacerilor
publice, cari au adus după sine
distincțiunea prea înaltă, nu pu-
tem să discutăm acest drept
al coronei. Dăr trebuie să ne ri-
dicăm vocea în contra diformi-
tății, după care nimbul și strălu-
cirea nemeșului maghiar se lăgă
de nise nime familiare străine.”

„Este deja în scurt timp alu
treilea casu, că aspirantul la dis-
tincțiune a cerut nemeșul ma-
ghiar și l'a primit, dăr n'a aflatu
de lipsă a'și maghiarisa numele sau
de familiă germană. Acesta însă n'ar
fi iertat să se-o lăsăm într'atata,
pentru că contribuie la slăbirea vi-
cei noastre publice și e o apari-
țiune prea provocătoare decât pe
lângă familiile vechi nemeșesci
creaturele timpului nou nu se stră-
duiesc a se contopi nici măcaru
prin maghiarizarea numelor lor
cu națiunea, care îi face nemeși.
Tagma nemeșescă a Rosenberge-
rilor, Schossbergerilor, Goldber-
gerilor representă la noi o spe-
ciă superfluă a indignatului ne-
meșesc și cu numele lor se vede
că voiesc a documenta că nu stau

în legătură cu nimeșele noastre de
esistență națională.”

De sigur, că așa este cum
ține „Budapesti Hirlap”. Nouele
creaturi ale indignatului neme-
șesc maghiar formeză și voru
forma întotdeauna o tagmă deo-
sebită. Numai cât se înșelă a-
maru, decât crede, că prin botezarea
loru cu nime maghiarisate își voru
perde „specialitatea superfluă.”

Puțin ne importă pe noi decât
un Rosenberger pōrtă titlul „de
Gilău” și se pōte fali cu nemeșu-
gul unguresc. Pentru acestu
câștigu nu-i invidiamu pe nemeși
unguri.

Pōte să se schimbe numele
în „Rozsahegyi” de o mii de ori,
căci prin acesta nu se va mări
meritul și nu se voru schimba
nimeșele.

Nici nu se pōte cere altceva
dela cei ce ajungu la ranguri prin
avere decâtu ca să se închine în-
totdeauna numai idolului de aur
care i-a înălțat.

Banul n'are naționalitate, și
decă este adevăratu ce ține „Pesti
Naplo”, că principiul fundamen-
tal al guvernanților unguri este
banul, și că ei resplătesc numai
pe aceia cari stau în relațiuni de
afaceri cu densesi, atunci cauza na-
țională maghiară a ajunsu în mână
forțe dubioșe.

Și în adevăr, privind la tagma
nouă de nemeși unguresci ne vine
a crede că maghiarisarea, de care
ne totu vorbesc șovinisti, este
numai pe hărtiă, în realitate însă
se pōte vorbi cu mai multu cu-
vântu de jidovire, decâtu de ma-
ghiarizare.

Războiul economic între Germania și Rusia.

Foile rusesci sunt forțe amărute
din cauza măsurilor economice, ce le
ia Germania în contra Rusiei. Amărăci-
nea lor e exprimă „Wjedomosti” din
Petersburg astfel: „Lupta se o pri-
mim fără șovăire. Germania vră se
ruineze economiceste împărăția Țarului.
Declarațiile de pace ale Rusiei nu au
avutu dăr nici un scop. Rusia nu scōte
nici un folos din prietinescile relații
cu vecinii săi și a adus jertfe pre mar
pentru susținerea păcii, ce condamnă pe
Rusia la o vecinică pasivitate. Foile
germane oficiose au purtat un războiu
intetiu în contra Rusiei și politica germană
a luat o direcțiă dușmănosă intențiuni-
loru Țarului.

În acelaș sens se exprimă și „No-
wosti” despre războiul acesta econo-
mic; și acestu țiar vede în el mij-
locul prin care Germania voiesc să
slăbescă mai întâi Rusia și-apoi să o
facă dependentă de voința sa.

Alt țiar din Moscva observă, că
în vreme ce gazetele germane scriu
atât de aspru despre Rusia, caută de
altă parte să convingă pe Francesii, că
Germanii nu-i uresc, pre-cum credu
ei. Asemenea ațită presa germană
pe Anglia, care ar face bine să-și
organizese oștirile pentru eventuali-
tăți. Mai considerându, că Germania a
încheiat de bună sēmă și cu Anglia
un tractat, foia din Moscva nu se
îndoșce, că Germania, Austria și Anglia

prepară un războiu în contra împărăției
Țarului.

La aceste articole ale întăritărilor
Rusii, au publicat foile germane felurite
răspunsuri; noi împărțim câteva opi-
nii de-ale „Pressei Nouă” din Viena.

Bismarck a tratat adevă, după ea,
că prea multă cruțare Rusia; nu i-a scă-
patu nici un prilej pentru împăcarea
intereselor ei și de multe ori i-a dat
să înțelgă, că e dispus să facă jertfe
mar, decât Rusia va voi să-și schimbe
atitudinea. Imperiul germanu a umblat
destul după prietenia Rusiei punându-se
chiar în contradicere cu cei mai de aproape
aliați. Decă principele Bismarck s'a decis să
oprescă bucatele rusești la granițe, atunci
trebuie că densul s'a convinsu, că pace
cu Rusul nu se pōte face. Măsurile a-
ceste de prohibițiune amărăscu fără îndoială
guvernul rusesc și îngreuiază
ori-ce silințe de înțelegere și împăcare,
căci Rusia nu va uita nici-odata, că cre-
ditul ei a fostu zdrobitu, că valul i-a
fostu micșorat, că negoțului ei i s'a
pusu piedeci să-l paralizeze. Fără îndoială
mulți politici rusi voru fi convinși
că a loru este vina pentru aceste nenor-
ociri, dăr mânia în potruva celor ce li
le-a pricinuitu nu o voru pute sugruma.
Aspirarea luptei economice va avé de ur-
mare mar reflexe în relațiile politice.
Posibilu este, că miseria îi va cuminti pe
Rusii; e posibilu că Rusia va fi silită să-și
schimbe atitudinea amenințătoare în ra-
portu cu slăbirea sa materială, și că va
apuca pe altă cale. Noi ne temem însă
că mândria rusă îi va împiedecă dela
recunoșcerea unei greșeli săvârșite și că
Rusia va suferi consecvențele ei, rămă-
nendu în poziția ce o are acum. Astfelu
Galiția rămâne și de aci încolo granița
militară austriacă, ce trebuie apărată; ast-
felu războiul economicu este un sim-
ptom și mai sigur, că amenințatorii nori
ce se grămădesc în zarea relațiilor po-
litice nu voru trece fără să se descarce.

Aniversarea țilei de 10 Maiu.

În reversatul doriloru, 21 tu-
nuri au anunțat Bucuresciloru solemnita-
tatea țilei încoronării și proclamării re-
gatalui român.

La 10 jum. ore dimineța, s'a cele-
brat la Mitropolie un Te-Deum de că-
tră Mitropolitul Primat, înconjurat de
înaltul cleru, în presința ministriloru,
senatoriloru și deputaților cari s'au a-
flat în Capitală, înaltelor curți de ca-
sațiune și de compturi, corpului profeso-
ralu, curților și tribunaleloru preșe-
dintelui comisiunei interimare a primă-
riei Capitalei cu membri comisiunei ca-
merei de comerț, înaltilor funcționari ai
Statului și ofițeriloru din armata per-
manentă, teritorială și din rezervă, cari
nu erau sub arme.

Armata era aședată pe strade și pie-
țe între Palat și Mitropolia.

Elevii școliloru superioare și secun-
dare din Capitală erau înșirați pe am-
bele părți ale bulevardului Elisaveta.

Pornirea dela Palatul din Bucu-
resci a Regelui și Reginei, spre a asista
la Te-Deum, se anunță prin 101 tunuri.

După ce asistară la Te-Deum Regele
și Regina, merseră în palatul mitropo-
litanu unde au primitu felicitările cle-
rului.

După aceea Regele călare și Regina
în trăsura cu Domnișorele de onore, s'au
îndreptat spre bulevard și la 11 jum.

ore primară defilarea înaintea statuei
lui Mihaiu Vitezul, în ordinea următoare:

elevii școliloru superioare și secun-
dare cu drapele lor; și apoi armata.
Comandanțu alu paradei era generalul
Ipătescu.

În mergerea dela Mitropolie spre
bulevardu regele era urmatu de un
forțe numerosu stat majoru ér trăsura
Reginei era escortată de elevii școlii mi-
litare și de aceia a școlii speciale de sub-
locotenenți.

Suveranii au fostu aclamați de tru-
pele înșirate pe trotoare.

Casele particulare sunt pavazate
cu drapele tricolore; nici o decorațiune
nu se afla pe strade și sera orașul nu
a fostu iluminat.

SCRILE ȚILEI.

Confratele nostru redactoru Ștefanu
Bobancu a plecatu cu trenul de aseră
la Vațu, unde i s'au orânduit a-și face
pedepsa de patru luni de țile închisore
de stat. La gară l'au acompaniat un
număr mare de amici și cunoscuți din
sînul societății române de aci, fie-care
vrându să-i mai strângă odată mâna în-
ainte de plecare. Un puternicu „să tră-
iască” îl salută la pornirea trenului.

Urăm iubitelui nostru confrate să
se întorcă în deplină sănătate, ca să pōtă
continua cu neînfrântă energiă și putere
greauă și spinosă muncă țiaristică în
folosul causei naționale, pentru care
trebuie să aducem cu totii ori și ce
jertfă!

*

*

Dintr'unu protocolu alu adunării
generale dela 11 Noemvre a. tr. a Des-
părțemintului II. (Făgărașu) alu Asso-
ciațiunei, care s'a discutat în ultima șe-
dință a comitetului centralu din Sibiu
afiam că la acestu despărțemintu au in-
cursu: dela membrii ordinari ca taxe
68 fl. 50 cr. dela membrii ajutătoru 67
fl. 80 cr. Taxele membriloru ordinari
s'au trimis comitetului centralu, restul
de 67 fl. 80 cr. s'a decis a se reține
pentru trebuințele despărțemintului, care
va da din acești bani două premii de
câte 10 fl. pentru indiviđii, cari voru
desvolta mai multu sporu în pomologiă
și legumeriță, ér restul este destinat
pentru spriginirea unor indiviđii, cari
voru voi să participe la cursul de in-
dustria de casă deschis de d-lu insti-
tutoru din Brașov Georgiu Moianu.

Ar fi forțe de dorit, ca acestu la-
udabilu faptu alu numitelui Despărțemintu
să fiă imitat și în alte părți. Nu
trebuie să fim nepăsători față cu zelul
excepționalu ce și-l dau unii din înv-
țătorii noștri, întru propagarea indus-
triei de casă în popor, ci trebuie să-i
sprijinim și să stăruim ca cursurile
deschise în asemenea scop să fiă cât
mai bine cercetate. Protopopiatele, sin-
guraticile biseric și alte corporațiuni
ar face bine, decât ar da ajutorul de
lipsă celor cari din cauza mijlocelor
sunt împedecați a lua parte la aceste
cursuri, între cari pentru Țera Bărsei
fără îndoială cursul deschis de d-lu
Moianu și colegul său, d-lu Mușlea, e
celu mai bun și mai sistematicu.

*

*

Alaltăer dimineța în 10(22) Maiu pe
la 8 ore tinerimea dela toate școlile romă-
nesci din locu, însoțită de corpul profeso-
ralu și de un publicu numerosu, plecă
veselă la Maialu în „Ștejerișu” în

sunetul muzicii militare. Majalul își luă un început frumos, dar pe la 2 ore p. m., pe când tocmai avea să urmeze petrecerea cea mai animată, ploia împrăștiă publicul și tinerimea fu nevoită a se întoarce în oraș, unde își continuă petrecerea în noua sală de gimnastică a gimnasului român, punându-li-se la dispozițiune și aici muzica militară.

Se știe, că 6 comisiuni mici vor fi însărcinate cu stabilirea definitivă a graniței între Austro-Ungaria și România, conform tractatului încheiat. Pentru Ungaria a fost numit comisarul reg. pe lângă aceste comisiuni comitele suprem al Brașovului contele Andreiu Bethlen. După ce vor fi numiți și comisarii regesci români, se vor începe lucrările la fața locului, precum se asigură, în 15 Iunie a. c.

Cu începutul zilei de 1. Iunie n. c. toate taxele de poștă și telegrame, decât acele nu vor trece peste suma de 10 fl., se vor plăti cu mărci. Spre scopul acesta se vor pune în circulațiune, pe lângă mărcile postale de până acum, și alte mărci nouă de câte 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 cr.; de 1 și 3 fl. Mărcile acestea nouă, precum și cele de mai înainte, se vor aplica la francarea atât a epistolelor simple, recomandate și cu bani, cât și la francarea pachetelor pe biletul de transport (Frachtbrief), unde va fi rezervată locuș anume pentru mărci. La scrisorile cu bani mărcile sunt a se lipi în colțul drept de-asupra, pe fața pe care se află scrisă adresa, de cumva este locuș, er decât nu, se pot lipi și în dos. Între mărci este a se lăsa un anume spațiu gol, decât mărcile sunt mai multe. Pentru depeși mărcile se lipesc pe hârtia pe care este scris textul depeșei. Taxele mai mari de 10 fl. se vor plăti în bani. Cuvertele stricate, cărțile de corespondențe etc. se pot schimba cu altele plătind câte un cr. de bucată. Mărcile stricate de asemenea se pot schimba însă cu un scădemânt de 10%.

Maiestatele lor *Regel și Regina României* se vor stabili definitiv la castelul Peșea dela Sinaia la 5 sau 6 Iunie.

Universitatea din București a desemnat pe d-nii Al. Odobescu și Gr. Ștefănescu să o reprezinte la serbările aniversarului al 800-lea al universității din Bologna (Italia).

Pe altă parte studenții universitari au ales și ei o delegație de 3 studenți, care vor pleca în curând să ia parte la acele serbări.

Ministrul de Instrucțiune al României, d. Maiorescu, a conferit medalia *Bene-merenti* artistelor Elena Teodorescu, Agatha Bărescu și Charlota Leria.

Marta trecută a căzut în *Halegăo grindină*, care a durat vre-o zece minute și care a cauzat mari stricăciuni în vii și sămănături.

Sinodul arhidieceșan gr. or. din Sibiu, la propunerea consistoriului, a aprobat introducerea ca manuale pentru școlile populare a cărților apărute acum decurând: „*Economia câmpului și grădinaritul*“ de George Moianu și „*Fisica*“ de prof. Dionisie Făgărășianu.

Excursiunea la Sinaia dela 10(22) Maiu 1888, arangiată de biroul de călătorii din localitate, a reușit, precum ni se spune, deplin. Au luat parte ca la 230 persoane. Toți au rămas încântați de admirabila Sinaia și mulțumiți de modul erangiammentului excursiunii. Călătorii mai fură favorizați și de un timp senin și frumos, pe când la noi, în Brașov, era ploia și vreme urâtă.

Din Bucovina.

De pe malul Prutului.

Cu privire la corespondența publicată în „*Gazeta Transilvaniei*“ din Aprilie a. c. îmi permit a aduce la cunoștința venerabilei preoții bucovinene câteva amănunte despre *institutul tipografic arhidieceșan din Cernăuți*.

Idea de a se înființa un institut tipografic diecesan s'a discutat încă pe la anul 1887 în Consistoriul nostru, er realizarea ei s'a efectuat prin stăruința I. P. S. Mitropolitului Dr. Silvestru Morariu Andrieș în anul 1882. Avem deci d'era șase ani dela înființarea acelu institut, cu banii preoției bucovinene.

Căpătându lista de inscripțiune ca contribuitor și avându chiar fericirea de a participa la adunarea și convorbirea ce s'a ținut în reședința mitropolitului în anul 1882 în privința acestei întreprinderi, am fost încântat în suflet de o întreprindere atât de frumoasă și folositoare, care a fost și este necesitate pentru noi, cari suntem așa de înapoiți atât pe terenul literar cât și pe cel al meseriei. D'era așteptările noastre nu s'au împlinit de fel. Și rezultatele ne arată, cumă noi am contribuit pentru a aduce o tipografie în reședința, ca să-și potă tipări membri și favoriți Consistoriului mai lesne lucrările lor; am contribuit spre a salva pe conducătorii de aci, ce era înainte proprietarii tipografiei, spre a-lu scote din miseria în care căduse aflându-se departe de concurs și darabană; am contribuit spre a face un cuib de adunătură pentru străini: poloni, ruși și nemți din totă lumea, cari trăind din sudorea noastră ne combat și ne jignesc pe tote terenele. Am contribuit

ca literatura noastră să decadă mai rău prin schimosurile comise din partea veneticiilor, pe care-i adăpostim spre a ne conduce un stabiliment tipografic fără pic de cunoștință de limbă, așa, că luându un lucru din aceea tipografia în mână, te înspăimēntē de greșele și schimosurile ce le afli. Chiar mulți din autorii, ce au avut a face cu numita tipografie, s'au retras cu totul din cauza greutăților ce li-se făceau din partea tipografiei. Mai multe lucrări s'au întors chiar îndărăpt fiind cu totul stricate din cauza neglijenței, a nepăsării conducătorului, care în ura ce o are pentru noi nu se genează a dice: „Für die Walachen ist es auch so gut“.

Noi preoții bucovineni am contribuit cu totă inima cât am putut, am rupt din sinul familiei și din gura copiilor spre a aduce sacrificii scopului ce ni-se înfișă atât de nobil la întemeiere. Însă scopul a luat cu totul altă directivă. Dela întemeiere și până astăzi au trecut deja șase ani, cari în loc să ne aducă aur și argint în privința culturii noastre, s'au dus ca pulberea în vânt. În șase ani de activitate am fi putut ave măcar patru lucrători deja disciplinați și bine învățați în aceea tipografie, ca se ne putem servi de puterile noastre proprie — precum ni s'a făgăduit la întemeiere. — Cu durere înse trebuie să constatez, cumă nici un suflet de Român nu se pōte susține în tipografia diecesană din cauza străinilor. S'au încercat mai mulți băeți români chiar fi de preoți să se aplice la tipografie, însă n'au putut reuși a rămâne lung timp în stabilimentul din cauza conducătorului, un ultra-polon, care pe tot momentul le găsea cusururi felurite, alungându-i în fine de spate afară. Prin urmare străini, pentru hrana și adăpostul ce le-am dat prin sacrificiul nostru, în loc să-și facă datotia și să fie recunoscători, ei ne pun piedecă răutăcioasă și lucră în contra chiar în casa noastră.

Aici ni s'ar putē obiecta, că ăre acelu om e de capul său și nu se află nimeni din partea preoției contribuitor să ia în mână administrațiunea stabilimentului, spre a pune capetă abuzurilor? S'a fost ales o administrațiune provisoră cu condițiunea a convoca o adunare a tuturor contribuitorilor spre regularea institutului. Această administrațiune ni-a dat însă în anul 1886 un felu de raport despre activitatea tipografiei promițându-ne, că în curând va convoca adunarea generală a membrilor spre regularea afacerilor institutului tipografic. Suntem deja în anul 1888 și așteptăm într'una convocare acelei adunări promise atât la fundarea cât și în raport, înse înzădar! — Cât despre starea actuală morală și națională a institutului, administrațiunea se vede cumă n'a aflat de bine să mai cugete și asupra ăstor bagatele. —

În fine voi să mai amintesc un fapt, care va ilustra tōte ce se comit în aceea tipografie. Participându din întâmplare în anul 1887 la serbarea „*Botedului Domnului*“ în Cernăuți, m'am abătut și pe la susnumita tipografie diecesană spre a-mi face o condică pentru sf. biserică. Intrându în localul stabilimentului, care se află în reședința metro-

politana, am încerenit vedēndu că tipografia lucră într'o și atât de însemnată, par'că ar fi o fabrică jidovescă. Neputēndu-mi stăpāni simțemēntul religios revoltat, întrebai pe conducător, cum vine de se lucră într'o și atât de însemnată, d-lui însă mi-a răspuns într'un ton desprețitor: „

„Nāchdem hier im Geschäfte sämtliche Arbeitskräfte Polen und deutsche sind. so lasse ich an den rumänischen feiertagen arbeiten, dafür werden die polnischen gefeiert.“

Așu ave încă fōrte multe de dīșu atât în privința cestiunei atinse, cât și în alte privințe, îmi rezervă însă pentru altădată, sperāndu cumă I. P. S. S. Mitropolitul nu va suferi ca în reședința sub ochii săi să ajungă trebile acolo unde au ajuns cele dela Boianu, Rarancea, Rosancea, Mahala etc.

Sapientia sat.

Concertul în Sibiu.

Cunoscutul nostru cântăreț și profesor de muzică la școlile române din Brașov d. N. Popovici a arangiat Vineră trecută în Sibiu un concursul reuniunii române de cântări de acolo un concert. Despre acest concert, care a reușit fōrte bine, scrie „*Sieb. d. Tagblatt*“ între altele:

„Cântărețul, bine cunoscut publicului, posedă o voce de bariton simpatice cu timbru plin metalic, care atât în forma melodiei simple, cât și în genul dramatic răpesc cu sine pe auzitori. În cântecele „*Grüner Wald*“ și „*Weisst du Stolze*“ de G. Dima, cea din urmă a dobândit a fi repetată. În compoziția de H. Brückler „*Lind duftig hüllt die Maiennacht*“ concertantul a dobândit un efect fascinant cu G-ul de sus cântat în falset. În cunoscutul duet A-dur din opera „*Nachtlager in Granada*“ de Kreutzer au secerat d-na Crișan și d. Popovici aplause repetite. D-na Crișan avu amabilitatea de a cânta în locul punctului din program două melodii ale probatului conducător al reuniunii române de cântări d-lu G. Dima „*Mein Himmel*“ și „*Seguidilla*“ între aplause. Dintre aceste cântece „*Seguidilla*“ care imităz un cântec spaniol, ar fi fost ca o frumoasă compoziție vrednică de a se repeta. În aria de K. M. Weber din opera „*Eurynethe*“ a desvoltat d. Popovici cu succes frumoasă sa voce, care se distinse mai ales în pozițiunile de sus și de jos. Compozițiunea „*Elfenkönigin*“ (Regina ielelor) de Niel-Gade am mai auzit o și în concertul premergător, ne-a mulțamit și acum predarea ei îngrijită și părțile de solo, cântate cu siguranță de domnele Crișan și Moga și de d. Popovici precum și corul exact și escelenta orchestră“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(1) CEI DOI RIVALI.

Întemplantă criminală, trad. de Petra-Petrescu.

Strada Vleurgat în Bruxela are astăzi înfișarea unei strade de oraș mare; case înalte, elegante și trotore largi, îi dau un timbru modern și vechia șosea astăzi nu o pot deosebi de multele nouă, cari ca și densa duc spre Avenue Louise, o aleă minunată, largă, plantată cu arbori frumoși. Pe strada Vleurgat se mai găsecu numai case singuratiche din vechime. Aceste clădiri cu-o ridicătură fără podobe, asemnându-le cu cele moderne dimprejurul lor, își amintesc secole de multă trecute, împrejurări dispărute. Una din aceste case vechi este o cărcimă, care mai multă ca de două secole portă firma la „*Cocoșu 'ntorsu*“.

Cam pe la 1670 Henri Dumartin, murind tatăl său, devenise stăpān al acestei case. Cărcimăritul mergea de minune. Casa Dumartin se bucura de nume bun la toți țeranii de prin satele vecine. Căi țeranilor se adăposteau aici în grajdul încăpător. Țeranii, decât numai le era cu puțință, își în-

trarupeau călătoria aici ca să fiă scutiți de vămile dela porta orașului. Mica distanță până la oraș a doua și se făcea pe jos, și decât trebile în oraș eșiau bine, omeni nu erau de locu șgârșiți, din contra înainte de a pleca dela „*Cocoșu 'ntorsu*“ făceau și câte un chefu țepān. Henri Dumartin trecea de om bogat, și cu tot dreptul, averea lui creșea din an în an. Elu avea nevastă și mai mulți copii, la cari privia cu multă mândria Dumineca, când mergeau cu toți la biserică, în haine de sərbătore. Era un tată de familie iubitor și bun stăpān pentru numerosul personal, care stētea la el în serviu, una numai nu o putea el ierta de locu: călcarea esemplare rāndueli din casă. În casul acesta putea deveni un mic tiran. Așa petrecu Dumartin zece ani întregi ca cărcimărit la „*Cocoșu 'ntorsu*“ mergēndu-i din ce în ce tot mai bine și fiind fōrte mulțamit, când deodată vine o întâmplare, care-lu umple de grijă și întristare.

Proprietarul bătrān, fără copii, din potriua lui, își vinde curtea și moșia ca să se strămute airea. Cumpărătorul, după cum se vorbea, un corăbier umblat, îndată după încheierea contrac-

tului, când a depus și cea mai mare parte din preț, s'a depărtat din Bruxela, promițēndu, că va sosi înainte de luarea în primire a moșiei, va răfai întregu prețul și va lăsa să se sēmene locurile. Numele lui nu se știe și vândătorul nu voia să-l descopere.

În sfēșit șosesce noul proprietar, își plătesce restul prețului de cumpărare și începe a face schimbări radicale mai întâi cu casa, apoi cu grajdurile. Acum se arată în tōte zilele și într'o și mergēndu la Dumartin la un pāhar de bere, spuse că este un anume Iacob Wanheelden. Dumartin îl recunoscu. Iacob era feciorul unui țeran din satul vecin Vleurgat, coetan cu Dumartin d'era, pe vremea lui, un băiat cu nume rău, care luase lumea'n cap, intrāndu la o corabiă, din causă că soția lui Dumartin nu voise să-lu ia de bărbat, alegēndu-și pe Henri, care era și mai trușeu, și mai cinstit, și cu stare bună.

C'unu zimbet drăcescu pe buze Iacob, a căru ură vechiă anii nu o putură șterge, se informa de fericirea familiară a lui Dumartin, și spunea cu bucurie vederată, că pe noua sa proprietate va întemeia o gospodăria și încă

sub o firmă, care va cauza deosebită plăcere rivalului său de odinioară. Dumartin auzind acestea se puse pe gânduri, d'era nu credea așa iute cuvintelor lui Iacob. Pe timpul acela nu se putea ușor căpeta licență pentru o industrie. Când i s'a spus însă, că Iacob a primit licența, a rămas ca lovit de trāsnēt. „Unu corăbier, care a servit îndelungat la o corabiă de rășboiu, și s'a purtat bine“, îi dīse funcționarul, „nu i se pōte ușor tăgădui dreptul de a deschide un negoț, ca ori-care alt cetățan“.

Abătut și galbin în față se întorsă Dumartin acasă și spuse cele ce auzise soției sale. Soția nu-lu putu domoli. Vorbia și vinul din el, pentru-ă ceea ce nu făcuse nicodată, a făcut astăzi; beuse ceva prea mult în birturile din cetate. Acuș era iritată afară din cale și dīcea căte îi veneau la gură la adresa rivalului, acuș era sdobit de totu întrebāndu-se: „ce pōte să înțelēg elu cu numele, ce vrē să-și dea firmei?“.

D'era, în curēndu, a eșit din nedermer ire.

În Dumineca următoare se deschise noul birt cu muzică și joc. Pentru

Grăpatul primăvera a semănăturilor de toamnă.

Mulți se îndoiesc de eficacitatea grăpatului primăvera a semănăturilor de toamnă și mai ales le e tēmă a nu desrădăcina grăul; aceștia sunt din aceea, cari n'au practicat această lucrare sau n'au văcut-o făcându-se. Indată însă ce un agricultor și-a grăpat în un an semănăturile sale, la timp și în bune condițiuni, va grăpa tot-d'una de ore-ce se va convinge că va mări simțitor recolta și chiar de se vor smulge câte-va fire de grău, celelalte desvoltându-se mult mai bine, vor înlocui cu prisosință pe cele pierdute.

În România, pe unde se face această lucrare desbătătoare a pământului, se folosește grapa obișnuită de spin. Lucrarea e depărte d'a fi perfectă, der tot produce rezultate multumitoare.

Grăpatul acesta însă nu cu ast-fel de grape — care tērăscu — urmăză a se face, ci cu anumite borone ușore cu dinții mișcători. Dintre cele mai nemerite borone (său grăpi) pentru această lucrare e, fără îndoială, borona cu zale Howard, la care dinții, de oțel și așezați în zigzag sunt mici și ast-fel dispuși pentru a nu desrădăcina rădăcinile grăului, ci numai a le erbureloră mici ce est primăvera — din semēte — prin grāne d'asemenea pentru a desbătuci cōja pământului pe d'asupra, bătucit de zăpadă și ploi, lăsându astfel să pētrunză mai cu înlesnire elementele fertilizătoare a le aerului și a le apeii la rădăcinile grăului.

Acastă grăpare, însă, trebuie a se face numai când pământul nu e prea din cale afară umed și nici o-dată când grăul a dat în paiu. Decă după grăpare urmăză o plōe, chiar firele de grău scōse din rădăcină de dinții boronei, se prind...

Grăparea primăvera a semănăturilor de toamnă e forte utilă în pământurile care se bătucesc mult primăvera. Decă s'ar practica mai mult am văde de sigură mai puține cereale îngalbenite, buruenoșe și puțină înfrățite...

Semănăturile se grăpeză forte lesne și ar fi prea de dorit a grăpa tot d'una, primăvera, semănăturile de toamnă semănate în pământuri tari, argilose.

"Gaz. Săt."

Sciri polițienesi.

Venind la cunoștința Căpitanatului orașului, că în bolțițele lui Josef Libig și Deak László din strada neagră de jos se vëndu, în contra ordinațiunei ministeriale, sugări făcute de ei înșiși, s'a făcut acolo aseră perchisițiune domiciliară confiscându-se totu tăbacul și sugările, ce s'au aflati.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu "Gaz. Trans.")

Strassburg, 24 Maiu. O ordonanță ministerială dispune ca începēndu, dela 31 Maiu a. c. toti străinii, cari călătoresc peste granița franceză în Germania, fără deosebire decă vor numai să trecă prin țēră ori să se așede întrinsa, trebuie să posedă unu pașaportu, care să fi vădatu de ambasada germană din Paris. Pașaportul nu pōte fi mai vechiu decātu de unu anu.

Berlinu, 24 Maiu. Ordonanța privitoare la pașaporte pentru Alsația-Lotaringia face mare senzațiune. Guvernul german a decis a lua această măsură încă înainte cu patru-spredece zile, însă în așteptare, că Franția își va schimba atitudinea a fostu încă reținutu ordonanța.

Berlinu, 24 Maiu. — Campania pressei germane în contra Rusiei se continuă cu aceeași rigōre ca mai înainte.

Roma, 24 Maiu. — Din isvorul celu mai sigur se aude, că în Muntenegru s'au făcutu tōte pregătirile spre a face să năvălescă la unu ordinu datu o mulțime de bande înarmate în Herțegovina. Pentru casul, când Muntenegru ar fi amenințatu de Austro-Ungaria, comitetulu de acțiune este provēdutu cu mar transporturi de cereale, cari s'au făcutu sub cuvēntu, că poporațiunea suferă de fōmete.

Bucuresci, 24 Maiu. — Grupulu disidenților liberali, carea mersu până acum mână în mână cu opoșițiunea unită, face cunoscută aparițiunea unui organu independent alu fracțiunei.

Clușiu, 24 Maiu. — În procesulu de presă intentatu diarului umoristicu din Sibiuu "Calicul", a fostu condamnatu protopopulu Lugoșului Pocreanu pentru calumnia la 300 fl amendă împreună cu cheltuielile de judecată, er redactorulu Popa pentru neglijerea atențiunei recerute la 100 fl. amendă.

DIVERSE.

O superstițiă înfrōtore. De câte-va zile a murit în unu satu de lângă Danzig, în Germania, unu omu bătrānu, lāsāndu doi fii în vērștă de 19 și 25 ani, Franz și Leopold Spatz. În ziua destinată pentru îngropare, a sositu preotulu d'impreună cu rudele spre a lua mortulu și a-l duce la biserica, însă gāsiră ușa casei incuiată. Bătrānu în ușa și se uitāră pe ferēștră, însă nimeni nu răspunde

din năuntru și perdelele erau lāsate. Preotulu chemă unu lăcătuș și strică ușa. Astfelu rudele intrāră d'odată grāmădă și ce se vadă înăuntru? Cei doi fii ai mortului steteau în două colțuri diferite, galbeni și tremurāndu. Cadavrulu era acoperitu peste totu cu o pānză neagră. Preotulu se adresă celor doi tineri, însă nici unulu nu putu să vorbescă de spaimă. Se descoperi mortulu și se vădu, că capulu lui era desprinsu de trup și pusu la o parte, pe mână drēptă. Tinerii au fostu îndată arestați și dați în judecată. La întâiulu interogatoriu, ei au mărturisitu, că tăiaseră capulu tatălui lor după chiar recomandațiunea ce li-o făcuse acesta pe patulu de mōrte, pentru ca nu cumva să se prefacă în vērcolaci și să sugă sângele filorū sei. Mai departe s'a constatat, că esistă o superstițiă vechiă în familia aceea, că ori căți membri din cei în vērștă voru muri și voru fi îngropați fără a li se tăia capetele, se voru preface în stafii și vērcolaci și voru ucide pe cei mai tineri rēmași în viēță. Astfelu d-na Spatz, nevasta rēposatului de acum, murise cu vr'o cinc ani înainte și fiindcă nu fusese cu puțință să i se taie capulu din cauza necontenitorū vizite ale rudelor și cunoscuților, ea se prefăcuse în stafii, ucisese pe cei doi mai mici fii din patru căți lāsase, er pe ceilalți doi, adecă pe Franz și Leopold și chinuia pe făcare nōpte. Pentru ca nu cumva și tatālu să deviă vampirū, tinerii se hotăriseră să-i despartă capulu de trup.

Diarulu germanu, din care estragemu aceste relațiuni, amintesc, că acum două luni s'a mai întâmplatu unu așa casu într'o comună aproape de Tilsit. Aci o mamă cu fiulū ei au fostu surprinși pe la mezulū noptei în cimitirū, bātēndu unu parū ascuțitu d'asupra unui mormēt. Dați pe mână judecatorului, au mărturisitu, că nōptea trecută fuseseră chinuți de sufletulu mortului, și ca se nu se mai scōle din mormētū nōptea spre a colinda satulu, voiseră să-i bātă unu parū prin inimă, așa cum sciau āsta din moși strămoși. Aceștia au fostu achitați la judecată, însă a fostu pusu la amendă păditorulu cimitirului pentru că nu și păzea bine mormintele.

Tunelul de sub la Manche. Englezii nu voru să mērgă cineva la ei pe sub apă, după planulu, care stabilea facerea unui tunelū pe sub canalul la Manche. Der se pare că primescū idea, ca să mērgi pe deasupra canalulu. Proiectulu pentru facerea unui podu peste la Manche s'a terminatu. A fostu elaboratu de inginerii Creuzot și Hersent, fostu președinte alu societății inginerilor civili. Progresele metalurgiei facu cu puțință

imensa construire a unui podu lungu de treideci kilometri cu unu așternutu ce se întinde la cinceci metri d'asupra mării rădicate, sprijinitu la fiă-care distanță de cinc sute metri de stâlpi. Înălțimea podului va permite steamerelor celor mari și corăbiilor cu pānze să trecă nestānjinite pe sub elu. Podulu va avē pe dēnsulu patru căi ferate, unu drumu de trāsuri și trotoare pentru pietoni. Proiectulu va fi supus în curēndu la esaminarea unui comitetu tehnicu internaționalu.

Cursul pteței Brașov

din 24 Maiu st. n. 1888

Bancnote romānesci	Cump.	8.55	Vēnd.	8.57
Argintu romānescu		8.50		8.54
Napoleon-d'ori		10.03		10.06
Lire turcesci		11.32		11.37
Imperiali		10.32		10.37
Galbini		5.89		5.92
Scriș. fonc. „Albina” 6 ⁰ / ₁₀₀		101.—		—
" " " 5 ⁰ / ₁₀₀		98.—		98.50
Ruble rusesci		103.—		—
Discontulu		6 ¹ / ₂ —8		pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 22 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurū 4 ⁰ / ₁₀₀	96.65
Renta de hārtiā 5 ⁰ / ₁₀₀	84.75
Imprumutul cāilor ferate ungare	150.25
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ostū ungare (1-ma emisiune)	94.75
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ostū ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ostū ungare (3-a emisiune)	114.25
Galbeni impērātesci	5.95
Napoleon-d'ori	10.05
Bonuri rurale ungare	105.20
Bonuri cu clasa de sortare	104.90
Bonuri rurale Banatū-Timișū	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.—
Bonuri croato-slavone	105.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	98.75
Renta de argintu austriacā	80.—
Renta de aurū austriacā	100.40
Losuri din 1860	134.—
Acțiunile băncei austro-ungare	868.—
Mārci 100 imp. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.75
Imprumutul cu premiulu urgurescu	121.75
Acțiunile băncei de creditu ungar.	276.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	276.20
Renta de hārtiā austriacā	78.30

Bursa de București.

Cotă oficială dela 10 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vēnd.
Renta romānă 5 ⁰ / ₁₀₀	91—	92.1/4
Renta rom. amort. 5 ⁰ / ₁₀₀	89—	90.3/4
Renta convert. 6 ⁰ / ₁₀₀	90—	90.3/4
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35—	38.—
Credit fonc. rural 7 ⁰ / ₁₀₀	105—	104.—
" " " 5 ⁰ / ₁₀₀	89.3/4	70.1/4
" " " urban 7 ⁰ / ₁₀₀	103—	103.1/2
" " " 6 ⁰ / ₁₀₀	96—	97.—
" " " 5 ⁰ / ₁₀₀	85.1/2	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Națională.	—	—
Aurū contra bilete de bancă	15.3/4	16—
Bancnote austr. contra aurū.	2.—	2.2—
Aurū contra argintu său bilete	15.3/4	16.—
Florinū valōre austriacā	2.—	2.2—

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

vremile de atunci, birtulu era întocmitu ca cele mai de frunte, avea și odai mai multe și mai mari, grajduri mai încăpătoare și înspre drumu o fațadă mai frumoasă, ca celū dela „Cocoșu întorsu”, er d'asupra porții scilipea în litere de aurū inscripția la „Cocoșu întorsu îndērēptu”.

Dumartin vēdu totu scāntei cetindū această inscripțiă. Vedeā câte litere atāți blāstēmați, cari se sgāiau bātēndu și jocu de elu. La făcare ferēștră i-se nāzārea câte o față, care privea batjocuritoare, peste drumu la casa lui.

Noulu birtășu făcea bune treburi. La începutu vechii oșpeți ai lui Dumartin mergeau din curiositate la elu. Totu insultu voia să vedă odată birtulu celū nou și să cunoscă pe proprietarulū, care a sciutu să și alēgă o inscripțiă ca această. Mulți deveniră oșpeți lui de tōte zilele, pentru-că ca omu umblatū multu, scia să povestescă oșpeților multe întâmplări din viēța sa plină de aventuri și glume. Începură a-i intra în cūrte și câte unu cārăușu dela țēră. Nu trecu multu și o mulțime de țērāni trāgeau la elu în gazdu; māncarea și bēutura erau bune la birtulu celū nou, servițiulu îngrijitū, birtășulu prietenosū,

prevenitoru și vorbārețu, până când oșpeții lui Dumartin erau totu mai puțin mulțamiți. Acesta, posomoritu și gânditoru, cum era, uita ce i-se cere, ba, ce e mai multu, forte adesea nici nu răspundea la binețele oșpeților ce intrase, nici nu le dicea sănătate bună la despărțire. Tērānul pretinde o tractare prietinescā, familiară și, în felulu lui, atata curtenire, ca și celū învățatū. Decă cineva nu lu tracteză amēsuratū vredniciei lui, a isprăvit-o de totu cu elu. Numai decă pomenea vre-unu oșpe, chiar fără nici o intențiune, despre Iacobu și birtulu lui, Dumartin se aprindea focu.

Birtulu dela „Cocoșu întorsu” din di în di era totu mai pustiu. Dumartin trebuia să recunoscă că pe tērēmulu acesta nu va putē învinge pe rivalulu său.

Așa trecură câteva luni. În Noemvre a aceluiașu anu, într'o diminiță, ca fulgerulu se lātesce scirea despre o crimă înfricoșată sēvērșitā în apropierea celor două birturi. Douē slugi gāsiră pe cāmpu unu omu greu rānitū, în agonia mortii. Unulu din ei recunoscū îndată pe celū nenorocitū. Era Iacobu birtășulu dela „Cocoșu întorsu îndērēptu.” Unulu din slugi rē-

mase la celū ce trāgea să mōră, alu doilea alergă la celū mai d'apropē sergentu de polițiă, care și sosi însoțit de unu medicu la celū rānitū, der gāsiră numai unu cadavru. Iacobu murise fără a pronunța o singurā vorbă. În pieptu avea o rană afundă și la grumazū o tăiatură, paltonulu îi era ruptu, pământulu de sub elu bātucit de urme, de unde se putē conchide, c'a trebuit să fi fostu luptă între dēnsulu și atacatorii lui. Presupunerea de sinucidere era eschisă. Era unu omorū. Omorū pentru bani? Nu. Bani și prețioșele se aflāră la cadavru.

Toți sciau că Iacobu, care nu se aședase de multu pe acolo, n'avea decātu unu singurū dușmanu, și acela era Dumartin. Pe acesta ilu suspițiuna sergentulu de polițiă. De câte ori nu și vērșa foculu Dumartin asupra rivalulu său cu totu felulu de vorbe, dicēndu că ilu ruineză și și bate jocu de elu. De omorū însă nimeni nu cuteza să învinovățescă pe unu cetățēnu pacnicu și de omeniă.

Der cine să cunoscă tainele secrete ale inimei omenesci?

Cine scie la ce pōte seduce noroculu ruinatū, onōrea ofensată, chiar și pe celū pacnicu, pe celū liniștitu.

Sergentulu cu câțiva omeni intrāră în casa lui Dumartin.

„Unde e domnul casei?”

„De cu diminiță a plecatu la cāmpu” răspunde tremurāndu femeia spāriată.

Ea spuse adevērul și nu scia, că bărbatu-sēu era întorsu deja.

Aprōpe în aceeași clipă sergentulu dete preste elu în o chiliă mică în care își păstra bani, hārtiile de preț și hainele cele mai bune. Galbinu și tremurāndu nu răspunde nimic la începutu der cu atātu mai elocuentă era fața lui turburată și hainele pătate cu sânge desbrăcate tocmai atunci și aruncate pe pământ. Când intră sergentulu, Dumartin îmbrăcatu în hainele de duminica cu o sumă mai mare de bani în buzunartu, își intrerupse o epistolă începută, care stātea pe mesă și pe care omulu dreptății puse mână.

Nefericitulu — cu mână nesigură scrisese următoarele:

„Dragă nevastă, dragi copii! trebuie să fugu. Toți mă voru crede ucigașu. Eu sunt nevinovatū, der nu mă va scāpa nici o apērare. Dēu...”

Aici era intreruptă epistola.

(Va urma).

Sz. 2908—1887 tkv.

Arverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. járásbírószág mint tkvi hatóság által közzétetik hogy Bucsum-Poján gör. keleti egyház végrehajtatónak fegyházra elítelt Rancsa Nicolai végrehajtás szenvedő elleni 60 frt. tőke ennek 1888 September 19-től 6% 24 frt. 30 kr. költségek és jár. behajtása végett az abrubbányai kir. járásbírószág területén tartozó Bucsum községi 632 tjkben foglalt következő ingatlanok:

Sor-szám	helyr-szám	Megnevezés	becsérték		bánat pénz	
			frt.	kr.	frt.	kr.
1	3421	kaszál.	13		1	30
2	3426	"	23		2	30
3	4177	"	26		2	60
4	4313	szto	10		2	60
5	4318	"	10		1	
6	4321	kaszál.	3			30
7	4515	"	10		1	
	4516	szto	(
8	4530	"	29		2	90
	4535	kasz	(
9	5464	"	48		4	80
10	5471	"	9			90
	5473	"	(
11	5475	"	9			90
12	5480	"	2			20
13	5937	"				
	5938	"	20		2	
14	5949	kert	1			10
15	5951	Zur 9 ny.	80			80
16	5982	ház	(200		
	5983	kert	(13	21	30
17	5986	kasz.	57		5	70
18	5991	"	3		3	
19	5993	"	6			60
20	5999	"	100		10	
	600 ^{0/1}	"	109		10	90
21	600 ^{1/1}	"	9			90
22	600 ^{2/1}	"	9			90
	600 ^{3/1}	"	13		1	30

Értározékai Bucsum-poján községben a község házánál megtartandó nyilvános birói árverésen 1888 évi *Junius hó 2-án* d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10% -ának a birói kiküldött kezéhezleendő előleges letétele mellett elfognak adatni. Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a Gyulafehérvári kir. adó-hivatalnál 39,423 sz. igazság ügy ministeri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Adrubbányán 1888 évi Ianuár hó 17-én.

M. kir. j.-bírószág mint t.-könyvi hatóság.

FILIALA BRAȘOVŪ
a
Institutului de credit și de economii
5
„ALBINA“

primesce depunerii spre fructificare cu 5% fără de a face vre-o subtragere pentru dare, decât depunerea a stată celū puțin 3 luni la institutū.

Replătirile până la suma de 500 fl. se facū fără a-nunciu; la depunerii mai mari însă — când starea cassei n'ar permite replătirea lorū imediată — se cere o abdicere conformū înțelegerii.

Depunerii cari n'au zăcutū la institutū celū puțin 3 luni, ori pentru cari s'au condiționatū termine de abdicere scurte, se fructifică cu 4^{1/2} %.

Depunerii în ori și ce sumă, replătibile a vista, fără abdicere se fructifică cu 3^{1/2} % interese.

Depunerea cea mai mică ce se pôte face este de 50 cr. La 1 Ianuarie și 1 Iulie se adaugū interesele semestrului trecutū la capitalū și se fructifică și ele.

Darea de venitū pentru tôte depunerile o solvește institutūlū.

Interesele se computū incepēndū cu ziua care urmēzā zilei de depunere și până la ziua precedentă ridicărei, însă cu acea restringere, că peste totū numai după astfelū de depunerii se dau interese, cari au zăcutū cel puțin 15 zile la institutū.

Prin învoială reciprocă potū fi staverite pentru depunerii și alte condițiuni.

Depunerile se potū face și prin poșta reg. ung. la care casū ele se resolvū cu întorcerea poștei. Totū pe calea a-cēsta potū urma și abdiceri și replătiri de depunerii.

Depunerile se potū face pe unū nume seu numire, seu cu restricțiunī ca se se pôtă ridica numai de o anumită persōnă ori la unū anumitū timpū seu evenimentū (d. e. căsătorīa, ajungerea de maiorenitate etc.)

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŪ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provēdută cu cele mai nouē mijloce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri.

primesce și efectuezā totū felulū de lucrări tipografice. precum:

Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimare artistice în aurū, argintū și colorī, tabele, etichete de totū felulū și executat elegantū.

Pentru comercianți: adrese pe scrisori, facture, liste cu prețuri curente, avisnri, recomandațiunī, cerculare ș. a.

Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Disponēndū de mașini perfecționate și de isvōre eftine pentru procurarea hărtiei, stabilimentulū nostru tipograficū este în pozițiune a eseuta ori-ce comandă în modulū celū mai exactū și esteticū precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescū în biurulū tipografiei, Brașovū, piața mare Nr. 22, etagiulū I, cătră stradă. Comandele din afară rugāmū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.